

LUD

Organ Spółki Wydawniczej

KURYTYBA, DNIA 7 SIERPNI 1926

Wychodzi dwa razy na tydzień

ROK VII

Wydawca w imieniu Spółki Wydawniczej: Ks. Stanisław Piasecki

Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Bęben

Nr. 55.

Adres dla listów: — Curitiba, Caixa Postal 155 — Adres Redakcji: Curitiba, Avenida Dr. Jayme Reis 115. — Paraná, Brasil

Jeszcze kilka słów o „Sarmacji“.

SARMACJA, niedawno powstałe stowarzyszenie studentów polskiego pochodzenia — Polono Brazylijan, powinna głęboko zainteresować naszą Kolonię w Brazylii. Ktokolwiek rozczynia się w niemieckich gazetach, to dziwić się musi rozwinęciem u Niemców brazylijskich życia towarzyskiego; co tam różnych związków sportowych, gimnastycznych, tu rystycznych, sportowych? A u nas w szarej masie rozplywa się wszystko, młodzież nam albo marnieje w ordynarnych zabawach po kolonjach, albo przenosi się do innych sfer wyższych o ile nabrała wykształcenia i ogłady. Wszystko to ma naprawić «Sarmacja». W tem stowarzyszeniu ma się skupić inteligentna młodzież i kształcić wspólnie, zapoznawać się, uczyć się myśleć wzniosle i szlachetnie o kraju swych Ojców. Z szeregow tej młodzieży sarmackiej mają wyjść obrońcy dobrej sławy naszej starej Ojczyzny, która dziś z takim trudem wchodzi znowu w poczet narodów. W «Sarmacji» znajdują nasze inteligentne panienki najlepsze miejsce do dobrych i kulturalnych zabaw i miłego obcowania w gronie swoich.

Lecz tej młodzieży trzeba dopomóc. Akademicy, jak wiadomo, są zawsze goli; mają oni mnóstwo potrzeb a środki ograniczone. Starsi, powinni im dopomóc zapisując się na członków i nadzwyczajnych i nadsyłając

książki do biblioteki «Sarmacji». Tak jest na całym świecie. Jak pomagać i dawać, to dawaj takim co działają z pobudek pięknych i wzniosłych. W «Sarmacji» musi powstać także biblioteka z dzieł portugalskich, które omawiają sprawy polskie lub z przekładów pisarzy i autorów polskich, a takich jest już sporo. Zwłaszcza nasz niezrównany Sienkiewicz. Do «Sarmacji» musi się garnać młodzież, która choć mówi już tylko po portugalsku, jednak z ducha i obyczajów jest jeszcze nasza lub na przejściu. Nie ścieśniać ale rozszerzać nam się należy. Z tej biblioteki polsko-brazylijskiej będzie czerpała ta nasza młodzież tę głębię ducha naszego, którego ona tak bardzo potrzebuje i tak zwolna powstaną szeregi obrońców dobrej sławy i ozi naszej ojczyzny Polski. Już czas, byśmy po strasznej pracy na kolonjach wśród borów i puszczy brazylijskich, zostawili po sobie także ślad pracy wyższej, kulturalnej i duchowej. Z tymi wzniosłymi celami pomagajmy naszej młodzieży w «Sarmacji».

Wszelkich objaśnień udziela i korespondencję i zgłoszenia na członków nadzwyczajnych przyjmuje prezes Jan Grabowski, Curitiba, rua Desembargador Motta 81. — Książki do biblioteki «Sarmacji» przyjmuje Edward Jaworski, Rua Saldanha Marinho 61, Curitiba.

ratów, a zwłaszcza niesłychanie więzienie b. ministra spraw wojskowych, generała dywizji Juliusza Malczewskiego, bezprawnie skasowanie generalnego inspektoratu artylerji rozkazem ministra, choć gen. inspektorat artylerji został utworzony dekretem Naczelnika Państwa, zaś generalnym inspektorem artylerji został mianowany dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej, pozbawienie mnie zatem warsztatu pracy w armji, dodając, że śledząc bacznie nieszczęsny rozkład armji, którą się bezplanowo reorganizuje i w której obsadza się stanowiska nie według kwalifikacji wojskowo-fachowej i bez zasięgnięcia opinii członków Rady Wojennej, która wogóle wzywana nie bywa, nie mogą pogodzić z mo-

jem sumieniem pozostanie w szeregach tej armji, której byłem współtwórcą i której całe życie poświęciłem dla dobra Polski, gdy obecnie, gdy odebrano mi wszelki wpływ, nie mogę i nie chcę być odpowiedzialnym za niszczenie siły zbrojnej Państwa, najważniejszej ostoi niepodległego bytu Narodu i Państwa.

Wola w takich warunkach dzielić los byłego ministra spraw wojskowych w więzieniu, stwierdzając, że tylko z powodu wytrącenia nam broni z rąk przez nieoczekiwaną przedwczesną abdykację Prezydenta Rzeczypospolitej zamach się udał, ale Naród zwyciężonym nie jest, bo zwyciężonym być nie może przez byle jaki wypadek w tysiącleciu jego istnienia. Wypadki takie przemijają i ludzie je wywołują, zaś Naród polski, świadom swojej wielkiej misji dziejowej uchrześcijania życia narodów, by przez nie stworzyć chrześcijańską ludzkość, istnieje i potęgnieje, będzie, bo duch jego zdrowy, nieskazony, a wiara w Boga go ożywia.

WYNAŁAZKI PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ NA WYSTAWIE.

Warszawa. — W południe dokonano otwarcia wystawy wynalazków. Między innymi znajduje się na wystawie 29 wynalazków Prezydenta Mościckiego z dziedziny chemji.

NIEUDANY WIEC W DUBNIE

W niedzielę 27-go czerwca przyjechał do Dubna, miasta powiatowego na Wołyniu poseł Jemielewski dawny wyzwoleniec, który jak wielu innych, przeszedł potem od wyzwoleńców do partji Bryła, która nazwała się «stronnictwem chłopskim». Kiedy poseł znajdował się jeszcze u słych znajomych, przed domem zaczął gromadzić się tłum, wznosząc wrogie okrzyki przeciwko partji Bryła. Za poradą policji policji poseł zaniechał wiecu i uciekł na stację. Po drodze rzucano w niego zgniętymi jajkami, krzyżując: «Prez z Brylem! prez z komunistami!». Wówczas poseł wyjął rewolwer i wystrzelił trzykrotnie w tłum, raniąc akademika lwowskiego Rozena. Gdyby nie pomoc policyjantów, których kilkunastu towarzyszyło niefortunnemu posłowi w drodze na dworzec, z pewnością nie wróciłby cały do Warszawy.

OSZCZEROCZE ATAKI NA WOJEWODĘ BŃNISKIEGO

Oszczercy rewolucyjni w Polsce nie pominęli oczywiście kandydata prawnicy, wojewody Adolfa Bnińskiego. «Kurjer Północny» zarzucił mu, że za czasów okupacji niemieckiej zajmował stanowisko w prezydium policji okupantów w Łodzi, że z tego powodu «znalazł się w zatargu z władzami polskimi» i t. d. Na te oszczerze ataki odpowiada w «Gaz. Por. Warsz.» senator Kiniorski. Stwierdza, że dzisiejszy wojewoda poznański istotnie pracował w Kutnie w niemieckim urzędzie powiatowym i że znalazł się na tem stanowisku «jako prawdziwy obrońca, ordonnik i męzny stróż praw całej ludności powiatu, pojmując swój urząd nie jako przedstawicielstwo władzy niemieckiej wobec ludności polskiej, lecz przeciwnie, jako przedstawicielstwo interesów polskich wobec wrogich władz niemieckich».

To też przeniesiony do Łodzi na inne stanowisko, obchodził «żegnany żalem, otoczony miłością i szacunkiem wszystkich mieszkańców powiatu, czego najdobitniejszym wyrazem było pismo zbiorowe, wystosowane doń w podziękowanie i uznaniu jego niepospolitych zasług. Sądzę, iż dzisiejszy wojewoda poznański i kandydat na Prezydenta Rzplitej ogłoszeniem tego pisma zamknął by usta nieczym oszczercom».

CZYTELNIKU!
Nie zwlekaj z opłatą za twoją gazetę
Sobie tem nie pomożesz,
A gazecie swej szkodzisz

Z Brazyliji.

Kurytyba:

P. ALEKSANDER JANOWSKI odprawił swój odczyt o Polsce przy pełnej sali Towarzystwa Kościuszki-Łączność i Zgoda, dnia 1-go sierpnia w niedzielę. Okazał się rzeczywicie świetnym gawędziarzem i po odczytaniu znakomitym deklamatorem, który umie Rodaków zająć, rozweselić i zabawić. Dobrane, kolorowe częstokroć przeżrocza, uzupełniły ten piękny wieczór «Oświaty». Śpiewy narodowe młodzieży, piękna gra na skrzypcach panny Wandy Tempskiej; i brata jej Hygina uzupełniły tę całość. Szkoda, że brak czasu przynagliła p. Janowskiego

ADWOKAT

DR. MICHAŁ CHMIELEWSKI podejmuje się przeprowadzenia wszelkich spraw sądowych oraz pośredniczy w kupnie i sprzedaży ziemi
RUA COMENDADOR RAUJO N. 69 — CURITYBA.

do opuszczenia Kurytyby; chce on zwiedzić jeszcze Marechal-Mallet, Rio Claro, Iraty, Porto União aby potem przez Santo Angelo — Guarany w Rio Grande, przejechać do kolonji w Missiones w Argentynie, skąd przez Buenos Aires wyjedzie we wrześniu do Polski.

WĘDRÓWKĘ jakiejś panny, — polskiej emigrantki Genowefy Horcok (?) opisuje za dziennikami urugwajskimi dziennik kurytybski «O Dia» z 1-go sierpnia. Z wyocerpania, głodu i zimna padła ta 18 letnia młoda istota, piękna blondynka, pod 418 kilometrem między miejscowościami Valle Eden i Tambores w Urugwaju, gdzie dogorywająca już umieszczono w schronisku. Przyjechała do Brazyliji, znechęta obietnicami cudów w Brazylii. Wyłądowała w Rio, potem pojechała do São Paulo, do Parany, do Santa Cathariny i z Rio Grande ruszyła pieszo do Montevideo. Po drodze padła z wyczerpania i głodu i braku pieniędzy. Wszędzie szukała pracy, lecz jej nie znalazła a na propozycję wszechwzględnej miłości zgodzić się nie chciała i t. d. (W chęć wędrowki po świecie wierzymy, ale żeby w Brazylii nie można znaleźć pracy, w to nam się wierzyć nie chce... zresztą i żalność za krajem zrobiła swoje... Pr. y. Red.)

Rio de Janeiro.

CURIE — SKŁODOWSKA, sławna uczona Polka, zwiedzająca pamiątki stolicy. Była i w senacie, gdzie jej złożyło hołd kilku senatorów i w Bibliotece narodowej. Uroczystości przyjmowały ją także i damy brazylijskie a Berta Lutz brazylijska feministka towarzyszyła jej w wszystkich wyjeżdżaniach. W najbliższym tygodniu odwiedzi pani Curie i São Paulo, gdzie również wygłosi odczyt o radium w politechnice i na wydziale medycznym. Zarząd miasta wyśle po p. Curie osobną delegację.

RIO 3-go sierpnia. Dzisiaj zmarł tu generał Trompowski.

SENATOR LAURO MUELLER umarł 31-go lipca w Rio. Pochodził z Niemców kataryń-

Wiadomości.

Z POLSKI.

POWODY USTĄPIENIA GENERAŁA JÓZEFA HALLERA

Generał Józef Haller wystosował do p. Prezydenta pismo z prośbą o dymisję, która została przed kilku dniami przyjęta. W liście swym pisał generał Józef Haller: «Powtarzając motywy przytoczone w pismach poprzednich, jako to załamanie moralne w armji z powodu znieszenia podstawowych elementów tej siły moralnej, wierności przysiędze, karność i autorytetu moralnego i poniżające armję terroryzowanie oficerów wiernych przysiędze przez karne rugie ze stanowisk, więzienie gene-

PLUGI stalowe

specjalne dla Parany, bardzo tanie,

DRUT kolczasty

po cenach najniższych (otrzymaliśmy większy transport wprost z Europy).

POLECA HURTOWNIA POLSKA

Sociedade Importadora Limitada

Curityba, Avenida Luiz Xavier N. 28, Caixa Postal 393.

Bernefugo najlepszy środek przeciwko bernom

Bisulforeto de carbono świetny środek do immunizowania zboża

Wielka i ostateczna Rozsprzedaż — LIKWIDACJA Casa Oito

Trwać będzie tylko 60 dni.

Materiały jawnobne.	Kretony.
Jedwab prasny metr szerokości 5\$000	Kretony 1-szej jakości 140 cm. sz. 6\$000
Jedwab prawdziwy Palba 5\$500	Kretony 1-szej jakości 160 cm. sz. 7\$000
Krepa China 9\$000	Kretony 1-szej jakości 200 cm. sz. 8\$500
Krepa Marrocan 12\$000	Kretony 1-szej jakości 200 cm. sz. 9\$500
Krepa Radium 13\$000	Kretony imitane 220 cm. szer. 11\$000
Jedwab prawdziwy Radium 17\$000	Plótka biała 150 cm szer. 4\$000
Charmeuse 1-szej jakości 21\$000	Plótka biała imitane 180 cm. szer. 4\$000
Krepe Georgette 20\$000	Oślony przeciw moskitom 4 i 6j 8\$500
Krepe Satin Francuska 22\$000	Plótka imitane imitacja 1\$600
Radium w kratki 25\$000	Plótka kolorowa 150 cm. szer. 6\$000
Olienne 110 cm. szerokości 26\$000	Kretony estampada 1\$000
Georgette Paçone 42\$000	
Materiały wełniane.	Plusze.
Materiał wełniany Voil 90 cm. szer. 3\$500	Plusze gładkie 1\$800
Materiał wełniany w kratki 90 cm. szerokości 7\$500	Plusze 1-szej jakości 2\$200
Materiał wełniany Szkocki 90 cm. szerokości 7\$000	Plusze fantazyjne 2\$000
Materiał wełniany Masse 90 cm. szer. 16\$000	
Materiał wełniany Gabardine 135 cm. szerokości 16\$000	Nakrycia na łóżka i kołdry.
Materiał wełniany Broche 135 cm. szerokości 22\$000	Nakrycia wazki 6\$000
Kasha trwały 135 cm. 25\$000	Nakrycia Santo Andre 8\$000
Materiał wełniany Helvetia 135 cm. szerokości 20\$000	Nakrycia szerokie imitane Picot 32\$000
Kaszmir angielski sztuka 75\$000	Kołdry wełniane z 32\$ na 25\$000
Flanela wełniana 9\$000	Kołdry wełniane z 45\$ na 32\$000
Ottoman na fraki od 38\$ na 22\$000	
	od 58\$ na 38\$000
Materiały bawełniane.	Bielizna sprzedaje się po najniższej cenie.
Etamine angielski metr szerokości 1\$000	Koszule kolorowe z 6\$ na 4\$000
Chita Levante 1\$000	Szczudnie kolorowe z 6\$500 na 4\$000
Chita niemiecka 1\$000	Plótka kolorowa z 14\$ na 9\$000
Materiał w kratki 1-szej jakości 1\$200	Koszule kolorowe z 12\$ na 8\$000
Materiał w kratki Extra 1\$400	Koszule faldpuda z 7\$500 na 5\$000
Zephir Perkal na koszule 1\$300	Koszule pół z 10\$ na 6\$500
Zephir ciemny Extra 2\$000	Włóczki 8\$000
Brim ciemny 1\$800	
Brim jasny 1\$300	Pończochy.
Brim Arraua Toco 1\$600	Pończochy jedwabne „Bagnet“ dla pań 4\$500
Brim Royal pierwszej jakości Luzie 1\$200	Pończochy prawdziwe jedwabne 7\$500
selim Royal Extra 2\$000	Pończochy szkiełki z 3\$500 na 2\$200
Tricolin na ubrania 3\$000	Pończochy bawełniane przezroczyście z 2\$500 na 1\$500
Tricolin jedwabny na ubrania 4\$500	Pończochy bawełniane z 2\$ na 1\$200
Tricolin jedw. prawd. od 3\$500 do 4\$500	Szkarpetki bawełniane z 1\$200 na \$800
Opaline Broche 110 cm. szer. 6\$000	Szkarpetki szkiełki z 3\$ na 2\$000
Tricolin na koszule 2\$000	Szkarpetki jedwabne z 5\$ na 3\$500
Charmeuse bawełniana 3\$000	Szkarpetki jedwabne Baguet z 7\$ na 4\$500
Filó da ubrania 1\$800	Półszkuli dla dzieci 1\$200
Materiały imitane 120 cm. szer. 6\$000	Ręczniki od 1\$500
Materiały imitane prawdz. w kratki 6\$500	Ręczniki do kąpieli od 7\$000
Materiały imitane Egipskie 5\$500	Krawatki bawełniane od 1\$000
Morino 20 Yards z 23\$000 na 16\$000	Sombriñas prawdziwe jedwabne (cabo morfin) 35\$000
Alveja'o Paulista 10 metrow 13\$000	
Bawełna niebieska Valente 15\$000	
Alvejado Baracena 17\$000	

UWAGA: Kto kupi więcej niż za tysiąc milrejsów, to daje mu się 10 procent z powyższych cen.

CASA OITO

Praca Tiradentes N. 8

skich Po różnych stopniach woj-skowych przeszedł do służby publicznej. Był dłuższy czas senatorem, ministrem kolei i robot publicznych. Onto ożubił Rio wspaniałą Avenida Central dziś Rio Branco i rozbudował porty brazylijskie zwłaszcza Rio de Janeiro. Wreszcie został brazylijskim ministrem spraw zagranicznych, lecz w czasie wojny bojąc się zawikłań z Niemcami, złożył tę godność na rzecz Nila Pacanhi. Odłąd porzucił na godności senatora. Zwłoki zabalsamowane chciano przewieźć do Sta Catharina, gdzie ostatecznie pogrzebano w Rio na koszt stanu

VARICELA czyli ospa grasuje w Rio i w Dystrykcie federalnym. W dwóch tygodniach od 11 do 24 go lipca zmierzno na ospę aż 128 osób a tysiące zachorowały na nią. Niektórzy lekarze przypuszczają, że szczepionka przeciw ospie była zepsuta i zgola nic nie działała. Ludność jest wielce zaniepokol-

jona, uczęszcza do kościołów i modli się do św. Sebastjana patrona Rio de Janeiro o oddalenie tej kleski.

Santa Catharina.

ADOLF KONDER został wybrany gubernatorem Santa Catharina we wyborach z 1-go sierpnia.

SZCZURY rozmnóżyły się okropnie w niektórych okolicach tego stanu W miejscowości Hansa, kolonista Oskar Krusch, dnia 20-go lipca, przy przesypaniu milji ziemi 892 szczury od godziny 3-ciej popołudniu do 11 w nocy przy pomocy 2 piesków i 4 ludzi.

São Paulo.

ESTADO DE SÃO PAULO, najlepsza gazeta tego stanu, wykazała w roku 1925 obrotów na 9 milionów i 945 tysięcy milrejsów. Obroty w roku 1925 powiększyły się o 320 tysięcy milrejsów w porównaniu z rokiem 1924

SAO PAULO, 3-go sierpnia: Położenie handlu i przemysłu w São Paulo jest wciąż groźne. W miesiącu lipcu zgłoszono 87 bankrutów, a więc prawie 83 dziennie. Liczba bezrobotnych wzrasta zastraszająco. Tylko bardzo znaczny kredyt bankowy może poprawić tę groźną sytuację. W Rio de Janeiro kupcy również nie mają kupujących a dłużnicy nie chcą płacić Banki mają mnóstwo duplikat niezaplaconych. Rząd musi dopomóc przynajmniej kredytem do wyjścia z tego ciężkiego położenia.

Bahia.

W gazecie «O Jornal» zapowiada bahijski deputowany federalny Salomão Dantas kolonizację wielkich obszarów w stanie Bahia. Żąda jednak wyłączenie kolonizacji europejskiej, która tyle błogostawieństwa przyniosła stanom południowym Brazylii, gdyż podniosła nawet jubylew brazylijskich, nauczyła ich pracy i kultury.

Rio Grande do Sul

W drugiej połowie lipca nawiadziły stan ogromne ulewę, tak, że ucierpią na tem najwięcej koleje, poczty i telegrafy. Obfite zwłaszcza deszcze spadły w północno-zachodnim zakątku Rio Grande pod Guarany i Luiz de Gonzaga. Na ulicach Porto Alegre pochwycono 3 małe Jacarés - krokodyle. Największą wziębrała rzeka Gravatahy, tak że aż bydy ze zwykłych pastwisk uciekać musiało. Z wezbrania rzek skorzystał kolonizator nad górnym Urugwajem i z miasteczka Monohay puściło się do Argentyny aż 1400 chłopów na ogromnych 200 drewnianych tratwach z belek wartości 3 milionów milrejsów a pospiesznie zbijano jeszcze wiele innych tratw.

Ze świata.

Francja.

W ogrodzie zoologicznym w Paryżu wybuchł pożar. Wszystkie zagraniczne ptaki się spaliły zato mały wyrwały się z klatek wśród ogólnego zamieszania i uciekły sobie do lasku Boulogne, gdzie skaczą oboje po drzewach i wyrządzają ludziom figle i psoty wyrwyjając dzieciom cukierki i jedzenie i t. d.

Rosja.

Z Rygi nadchodzi ciągle telegamy do Londynu, że w rosyjskiej partii bolszewickiej przyszło do ostrego rozłamu i to nawet między członkami rządu. Najwyższa Rada bolszewicka chciała ukarać i usunąć Trockiego, lecz ten grozi, że z pułkiem sobie oddanym pomaszkuje na Kremel (siedzibę rządu) w Moskwie.

Portugalia.

Portugalia. mały kraik na zachodnim krańcu Europy i macierz naszej Brazylii - przechodzi obecnie (16 lat po zabójstwie ostatniego króla i strąceniu z tronu rodziny królewskiej) 43 albo 44-tą z rzędu rewolucję Wszczął ją generał Gomes da Costa i powołał do współrządów najlepszych ludzi, lecz wnet stracił go inny generał Carmona niemniej dzielny, który Gomesa pod pozorem że chce przywrócić królestwo wziął do niewoli i skazał na wygnanie na wyspy Azory do miasta Angra de Heroismo. Narażenie panuje w Portugalji spokoj.

Turcja.

TURCJA PRZESKOCZYŁA W KALENDARZU 603 LATA. ABY NADAŻYĆ EUROPIE. Turęckie zgromadzenie narodowe przyjęło chrześcijański kalendarz. Po dotychczasowym bieżącym roku tureckim — 1324 — nastąpi w Turcji r. 1927, przeskakując więc Turcy od jednego zamachu o 603 lata. Nowy kalendarzowy

dzień turecki rozpoczynać się będzie o północy, a godziny określane będą liczbami od 0 do 24.

Argentyna

W Argentynie został zamianowany uuncjumem państwowym moasenhor Filipp Cortesi, obecny nuncjusz w Caracas w Wenezueli.

Złodzieje

tych plonów i uradzajów marówki sarvas zgina, gdy zasiejiesz nasienie sezamu—gargelinu na tych polach. Świeże nasienie Sezamu jest do nabycia we Farmacji Tiradentes (P. Wieniewskiego) — na placu Tiradentes w Kurytybie.

Katechizm a Kossobudzki.

Dziwne zestawienie katechizmu, który zawiera główne prawdy wiary katolickiej z kurytybskim po-stepowem redaktorkiem paskudnego świstka. Wspomina on o nim (N. 29) przypuszczam przeto, że go przegiął? Czy też może i nie przegiął a skrytykował i potępil? Tak bowiem postępowi niedowiarkowie robią „rzypominam sobie, co „Lud“ przed rokiem pisał że „niby“ dr. Cz. krytykował i potępil naturalnie przedstawienie teatralne burzistów odegrane w Arakari, choć weale ich nie widział, przedstawienia nie słyszał, bo na nim nie był obecnym Jednakże ujemną krytykę posłał a plugawą świstek już umiescił. Może w ten sposób i Koss. krytykuje i wy-dany przez „Oświatę“ katechizm? Dziwi mnie to jako nauczyciela, bo ten katechizm jest już przeszło 20 lat znany i w Brazylii używany, ma aprobatę dziewięciu biskupów, jak sobie to Koss. mógł odczytać, a język polski został wier-nie przetłumaczony. Cóż więc może się w nim niedowiarkom niepo-dobać? Zapewne prawdy wiary katolickiej. Ale na to nie ma sposobu. Nie ma wiary lub według niej nie żyje, nie ma prawa i katechizmu krytykować.

Wiadomo, że byka drażni czerwona płachta. Gniewa się, irytuje i dąsa się a nawet rzucając się na płachtę... Czyżby i redaktor swego plugawego świstka miał podobnie postępować? Ot, irytuje się, gniewa i dąsa się owszem rzuca na — katechizm w czerwonej oprawie... Czemu? Bo go drażnią prawdy wiary katolickiej w nim zawarte. Stąd namawia dr. Rogowski. aby przeciw niemu wystąpił i przeciw duchowieństwu. Może i przeciw nam nauczycielom katolikom? Nie boimy się „Strachy na Lauchy“ „Nauczyciel“ PRZYPISEK REDAKCJI. — Do powyższego artykułu pozwolimy sobie dodać niektóre uwagi: Za humoreską chyba tylko uważać można, zabieranie głosu i to niby poważne, w sprawie katechizmu, przez ob. Koss. Wróg religji katolickiej, sztydera z bractw wogóle, a różnicowych w szczególności, propagator pornografji, układowy i zmieniający katechizm... Toś to istny djabeł, co ubrał się w ornat i ogonek na mszę dzwoni. W roku 1921 ob. Koss. nie chciał współpracownictwa księży z „Kulturą“, jedynie dla tego, że stawali za warunek učenje katechizmu po szkołach i wychowanie młodzieży na zasadach katolickich. Dalej, wszystkim trabantom socjalistycznym, którzy mechanicznie i na oślep około „krótkopolego“ wirują, nie schodzi z ust frazes: „Religia to rzecz prywatna“. Skąd nagle wziął się ten ped do apostolstwa, do reformowania katechizmu? Niech ob. Koss. przyjmie do wiadomości, że biskupi aprobują katechizm. Kiedy „Oświata“ zabierała się do wydania katechizmu, nie mogła zwracać się po aprobatę do ob. Koss. czy Delegacji Szkolnej tylko do miejscowego biskupa. Ten zaś życzył sobie przetłumaczenia katechizmu brazylijskiego uznanego i przyjętego przez biskupów Brazylii. Wydanie tłumaczenia brazylijskiego katechizmu, ma też wielką pedagogiczną zaletę, bo dziecko nie balamuci się różnymi formami katechizmów, ale (z niezbędnymi zmianami) ma te same pytania i odpowiedzi, tak w katechizmie polskim jak i brazylijskim. Ze zaś biskup nie zwrócił się do ob. Koss. po informację w sprawie katechizmu to pewnie nie ze złej woli. Niedługo prawdopodobnie „Oświata“ będzie mogła wydać 2-gie wydanie niech więc „krótkopolego“ za czasu pomysli o tem, aby swój nos i w katechizmie wsadzić. Sposobność do tego nadarzył mu się dobrą: W I połowie września odbędzie się zjazd biskupów w Bahia. Niech ob. Koss. uda się do nich z odpowiednim projektem katechizmu. Jeżeli uzyska aprobatę, „Oświata“ podejmie się wydania tegoż. Jeżeli zaś biskupi nie przyjmą od takiego jawnego niedowiarka projektu wanego katechizmu pluń pan według swojego zwyczaju na te brazylijskie stosunki, w których tylko biskupi mają prawo kwalifikować katechizm, a idź sobie do tego kraju meksykańskiego, w którym go wypędzono księży, znajdziesz się godnie miejsce dla „krótkopolego“ obywatela. Jeszcze jedno słowo. Niech ob. Koss. przyjmie do wiadomości, że nie „katechizm ośmiesza Delegację Szkolną“, natomiast podkopuje ośmieszają skandalicznie osobność propagatora pornograficznych powieści. Z tego względu Delegacji Szkolnej jest rzeczwiście szkoda i fikała.

Dr. MIKOŁAJ SZELIGOWSKI
Prywatny asystent klinik europejskich.
Lekarz i operator.
Kurytyba - Rua S. Francisco N 25
Leczy podług najnowszych sposobów. — Wykonuje wszelkie operacje chirurgiczne. Chorých zamieszcowych przyjmując na leczenie i pobyt w klinice. Dokonuje zabian i leczy roncieniami Roetenze. Posiada własny laboratorjum do badań chemicznych i mikroskopowych oraz do badań krwi na choroby krwi. ZA-MEJSCOWYMI UDZIELA INFORMACJE I CENOWNIK.

domości że biskupi aprobują katechizm. Kiedy „Oświata“ zabierała się do wydania katechizmu, nie mogła zwracać się po aprobatę do ob. Koss. czy Delegacji Szkolnej tylko do miejscowego biskupa. Ten zaś życzył sobie przetłumaczenia katechizmu brazylijskiego uznanego i przyjętego przez biskupów Brazylii. Wydanie tłumaczenia brazylijskiego katechizmu, ma też wielką pedagogiczną zaletę, bo dziecko nie balamuci się różnymi formami katechizmów, ale (z niezbędnymi zmianami) ma te same pytania i odpowiedzi, tak w katechizmie polskim jak i brazylijskim. Ze zaś biskup nie zwrócił się do ob. Koss. po informację w sprawie katechizmu to pewnie nie ze złej woli. Niedługo prawdopodobnie „Oświata“ będzie mogła wydać 2-gie wydanie niech więc „krótkopolego“ za czasu pomysli o tem, aby swój nos i w katechizmie wsadzić. Sposobność do tego nadarzył mu się dobrą: W I połowie września odbędzie się zjazd biskupów w Bahia. Niech ob. Koss. uda się do nich z odpowiednim projektem katechizmu. Jeżeli uzyska aprobatę, „Oświata“ podejmie się wydania tegoż. Jeżeli zaś biskupi nie przyjmą od takiego jawnego niedowiarka projektu wanego katechizmu pluń pan według swojego zwyczaju na te brazylijskie stosunki, w których tylko biskupi mają prawo kwalifikować katechizm, a idź sobie do tego kraju meksykańskiego, w którym go wypędzono księży, znajdziesz się godnie miejsce dla „krótkopolego“ obywatela. Jeszcze jedno słowo. Niech ob. Koss. przyjmie do wiadomości, że nie „katechizm ośmiesza Delegację Szkolną“, natomiast podkopuje ośmieszają skandalicznie osobność propagatora pornograficznych powieści. Z tego względu Delegacji Szkolnej jest rzeczwiście szkoda i fikała.

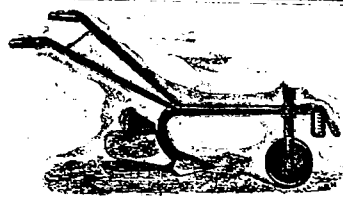
KORESPONDENCJE.

ABRANCHES, dni 2-go sierpnia 1925
Szcznorna Relakacja!
Proszę Państwa o umieszczenie tego listu w swem p. czynnem piśmie.
W ostatnich dniach przeszliśmy w naszej parafii radosne chwile z powodu dorocznej uroczystości Świętej Anny, patronki parafji i gości którzy nas odwiedzili.
Uroczystość wysiadła w poniedziałek, lecz już w niedzielę odwiedzili nas liczni goście, dawali nam prośbuzyci, ks. Broni, proboszcz z Prudentopolis, który oprawił sumę i księdz Wróbel, proboszcz z Guarany Rio Grande do Sul, który powiedział piękne kazanie. Po południu, o 3 godzinie, odbył się ostatni niesparry, a łami księży spotkali spowiedzi. Niedziela była już dla nas jakoby uroczystością odpustową.
Wieczorem odegrały Dzieci Maryjki kiny wzruszające teatryk na sal Towarzystwa Władysława Jagielly. Obecni byli bliżsi i dalsi parafjanie i goście. Toż ze wielką salą była zapelniona. Teatryk wszystkim się bardzo podobał, w których wzruszył nawet do łez, to

TEATR Związku Polskiego

Wystawia W SOBOTĘ DNIA 7-go SIERPNIA R B O GO-DZINIE 8 i PÓŁ wieczorem bardzo wesolą 3 aktową komedię pod tytułem. **Maż z grzeczności.**
O przedstawieniu będą POPISY CHÓRU Związku Polskiego, poczem nastąpi ZABAWA TANECZNA jak zwykle. Ceny miejsc zwykłe.
Zwolennicy teatru Związku Polskiego i dobrej zabawy przybywajcie tłumie do sali Związku Polskiego na ten wesół i miły wieczór!
FLUXO-SEDATINA Usuwa kolki i bólesci przy wydzielaniu moczu, także i u kobiet w stanach ciąży i w okresie menstruacji. Fluxo-Sedatyna leczy szybko i skutecznie wszystkie choroby kobiece. Fluxo-Sedatyna używaj z dobrą skutkiem w zakłóceniach położniczych i domach zdrowia. Dostawca: Z. Rowiński, D. N. z S. P. pod N. 67 z 28-5 1915.
Vigogeno jedyny środek który zapobiega suchotom, zwalca niedostępną, utratę pamięci, zmęczenie umysłowe przy pracy, walego po dłuższym używaniu go: Wzmocnia i zwiększa apetyt, 2. Usuwa ból głowy i senność, 3. Wzmocnia nerwy i pleć, 4. Powiększa wagę od 1 - 3 kilo, 5. Leczy organy osłabione tuberkulozą, 6. Wzmocnia fizyczne i pom. za ciążką krwi. Dostawca przez Urząd Zdrowia D. N. z S. Paulo pod N. 1196 — z 15-III-1915

Obsypniki!

Do obsypywania wszystkich plewnych roślin, szczególnie jednak do kartofli i kukurydzy a także do bruzdowania na wodę.

Obsypnik marka »Obor«, bardzo lekki i tani, z nastawnymi odkładnicami!

TYLKO:

CASA MELICHAR

CURITYBA, Praça Sen. Correia N. 7

OD REDAKCJI.

Naszemu prenumeratorem w Barro podajemy do wiadomości, że naszym agentem upoważnionym do odbierania prenumerat »Ludu« i »Przyjaciela Rodziny« jest p. Władysław Obrosiak.

ogólnie dopraszają się, aby przedstawienie powtórzono.

Główna doroczna uroczystość Świętej Anny przypadła w poniedziałek przy pięknej pogodzie. W dniu tym naszych rodaków przybyło z Kurytyby, z Świętej Kandydy i z Orleansu wraz z księdzem proboszczem Chaylaszkim na dwóch ciężarowych samochodach. Wetywę odprawili ksiądz Jan Wróbel a sumę ks. J. Rzymek, przełożony księży Misjonarzy, w czasie której tutejszy chóór śpiewaków śpiewał na głosy; piękne kazanie wygłosił ksiądz Bronny. Po kazaniu zakończono nabożeństwo kościelne uroczystą procesją, którą prowadził ksiądz Bayer, proboszcz z Thomaz-Coelho.

Z okazji tej uroczystości urządziły tutejsze Siostry Miłosierdzia loterię fantową, a licytacją zajęli się gorliwie komitet kościelny i zarząd Towarzystwa Władysława Jagielli. Czysty dochód przeznaczone na powiększenie szkoły wafalnej. Wczorajem odbyła się zabawa tańeczna w sali towarzystwa.

Przebieg całej uroczystości zakończyła się spokojnie, miał cechę wesółej a przecież i poważnej, co zauważyli nawet i goście.

Nasz ksiądz proboszcz, J. Góral, zadononczony z przebiegu całej uroczystości i z ofiar, jakie wstąpiły na powiększenie szkoły, złożył następną niedzielę podziękowanie po kazaniu wszystkim, którzy przyczynili się do poparcia dobrej sprawy.

Zamierzamy mi jeszcze wypadać ze nasze towarzystwo Władysława Jagielli pod zarządem ruchliwego prezesa Jana Paluszka pięknie się rozwija. W tym roku kupiliśmy wodę wraz z przyłączoną budowlami i ziemią od p. St. Witosławskiego za 25.000\$000. Wprawdzie mamy obecnie na niej dług lecz zwolna go już spłacamy. Towarzystwo w zakupie tej wedy miało na myśli cel patriotyczny, aby jej nie nabył Niemiec lub Turcy i nie osiedlili się koło polskiego kościoła. Obecnie wydzierzawili je już Polakowi Janowi Kubisowi, jak o tem już »Lud« doniosł.

Na zakończenie dodam jeszcze kilka słów. Zeszłej niedzieli, 1-go sierpnia, przybył do nas p. konsul Zb. Miszke z gośćcem z Polski, p. Aleksandrem Janowskim, który po nabożeństwie kościelnem przedstawiał nam na ekranie różne obrazy z Polski w sali towarzystwa. Pozwalam sobie na tem miejscu przedstawić nasze szczerze podziękowanie za tę niespodziankę p. Al. Janowskiemu, i p. Konsulowi, który jego kroki do nas skierował.

Milo nam było usłyszeć z ust księdza proboszcza, że nabożeństwo parafialne na szczególny goście z Polski zrobio wrażenie, jakoby był gdzieś w parafii naszej Ojczyzny z tem jeszcze dodatkiem, że śpiew kościelny, jest nawet piękniejszy, niż w samej Polsce. Zasługa to już nie nasza, ale naszych nauczycieli, wielbnych Siostr Miłosierdzia.

Członek Towarzystwa.

João Eugenio, kolonja Rodeio.

Staraniem naszego nauczyciela, p. Wawrockiego, odbył się w sobotę, dnia 10-go lipca br. obchód rocznicy zwycięstwa Władysława Jagielly nad krzyżakami pod Grunwaldem.

Mimo słońca, spowodowanej całodziennym deszczem, napelniała się sala szkolnym deszczem, napelniała się zainteresowanymi gośćmi. Z wielkiem zainteresowaniem słuchano wykładu nauczyciela o znaczeniu zwycięstwa pod Grunwaldem. Duma wzbierała w sercu na myśl, żeśmy potomstwem tych, którzy tak dzielnie walczyli przeciw wrogom państwa polskiego, więc, gdy skończył p. Wawrocki wykład swój okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej wtórowały mu ochotne głosy wszystkich obecnych.

Następnie wystąpił dzieci z śpiewkami i deklamacjami, które żywo oklaskiwano. Najbardziej jednak spodobała się sztuczka p. t. »Straz nad Wisłą«, wystawiona przez dzieci szkolne. Patrzając na doskonałą grę działawy naszej, miało się wrażenie, być obecnym na pięknej, polskiej Wisła. Nie oszczędzono

im też zasłużonych okłasków. Również monolog piana majstra p. t. »Niedziela«, wygłoszony przez p. Wawrockiego, przysiężono szczerą wesolością i żywymi okłaskami.

Także o dwóch żywych obrazach: Polska w niewoli i Polska Zmarła, powstała zapomniec nie można. Piękną była dla nas niespodzianką, gdyżmy się dowiedzieli, że wiersze, wygłoszone przez dzieci, były no większej części utworami naszego p. nauczyciela.

Wdzięcznymi jesteśmy mu, że przez krótki czas swego u nas pobytu, bo za ledwie 3 miesiące, tyle dla dzieci naszych w szkole, a dla o s poza szkoła zdołał.

Uznając owocną jego pracę, podwyższiliśmy też na po obchodzie odbytem zebrauiu, pensję od dnia 1-go lipca b. r. a życzyć sobie możemy, by p. Wawrocki jak najdłużej pomógł nam pozostał.

Na końcu dziękujemy p. redaktorowi »Ludu« Wjeb. Ks. Piasecemu za nadane w dniu tym życzenia

Jeden za wszystkich.

Kamakwam (Camaquam siedem mil od Felicjanowa), 5-go Lipca 1926 roku.

To miasteczko najblizsze kolonii polskiej przepelnia się coraz bardziej rodzinami rzemieślników felicjanowskich. Młodzi kowale, stelmachi, stolarze, murarze, krawcy i kupy nawet, by nie przeszkadzać swym rodzicom na kolonii, zakładają swe warsztaty tutaj.

Zarząd ks. Konstantego Zajzkowskiego Salezjanina z Felicjanowa, już od kilku miesięcy zaczęło swe istnienie nasze Towarzystwo Polskie. Mamy nasze zebrania miesięczne w kinie pana Bukowskiego. Sprobowaliśmy parę tuzinów książek polskich z Kurytyby i co niedziela zmieniamy je między członkami. Zaczynamy myśleć o szkole na przyszły rok.

Korzystając z ustawy ogłoszonej w »Naszej Szkole«, przez szanownego pana D. ktora Władysława Regowskiego, przywłaszczylimy ją sobie, dodając kilka artykułów tutaj potrzebnych. W dzień św. Piotra z udziałem księdza Zajzkowskiego, odbyło się **walne zebranie**, na którym, oprócz innych rzecz, była rozprawa nad ustawą. Była też mowa o ufundowaniu ołtarza polskiego w tutejszym kościele.

W tych dniach była tu wielka radość, bo ksiądz Zajkowski przybył do nas aż na dziesięć dni. Nie mamy tu proboszcza, więc on, jako administrator parafii, był zaproszony przez komitet parafialny na onowną i uroczystość Docha Świętego, choć już po Zielonych Świętach.

Na oddzielne kazania wczorajem zebrało się całe miasteczko, a my służyliśmy przykładem, bo po portugalsku rozmowiemy. Podczas dnia ksiądz miał naukę katechizmu w szkołach rządowych do których chodzą nasze dzieci, przypisując im dzień do pierwszej komunji »Czwartego Lipca wiedziliśmy na pierwszą naszą liczną działawę w bielej przystępująca do pierwszej komunji.

Drugiej mazy, śpiewanej, według zwyczajów tutejszego w ubiorach biesiadnych był przedstawiony dwór cesarski. Popołudniu odbyła się po mieście wspaniała procesja.

Brazylijanie rozdali między sobą jakby tego księdza zatrzymać tutaj, ażeby na kolonię nie powracał, lecz dnia następnego, musieli odwieźć go samochodem, jak przywieźli, bo tylko Felicjanowo może się posiadać Salezjanów. My jednakże nabylśmy trochę nadziei gdyżmy się dowiedzieli, że ksiądz Zajkowski przekonuje przełożonego w Sao Paulo, aby przyjął kolonję Marjanna Pimentel, Wtenczas my w pośrodku więcej mogli byśmy skorzystać.

Sekretarz: **Bolesław Tomkowski.**

Barro, dnia 2-VI-1926.

Szanowny Panie Redaktorze! Upraszam prosimy o ogłoszenie na łamach »Ludu« tych paru słów za co zgóry składamy serdeczne podziękowanie.

W dniu 28-go Marca b. r. zebrał się członkami towarzystwa im. Marszałka Jozefa Piłsudskiego w Barro w celu wybrania nowego zarządu i podjęcia intensywniejszej pracy dla dobra towarzystwa i szkoły polskiej, która ostatnimi czasy była bardzo zaniedbana, a

przez to straciła na opinii, jaką da: niej miała.

Obecnie uczęszcza do szkoły 50 uczni z tych 26 polskich, a reszta to dzieci brazylijan i wlochów. Szkoła jest podzielona na cztery oddziały. W pierwszym, a do którego uczęszcza 24 dzieci uczy pana Weronika W. W drugim trzem i czwartym uczy p. Bolesław »Ludu«ski, którego towarzystwo spradowadno z Porto Alegre, pokrywając mu część kosztów podróży.

Wspomnianym dni z st-1 wybrały nowy zarząd:

Prezes Stefan Beduawski, Wiceprezes Michał Lwoczyński, Sekretarzem Bol. Węclowski, Skarbnik Aleks. Igniarski powołane.

Komisja rewaljacji: Kazimierz Adamczyk, Marjan Kiusowski, Jan Kowulski. Komisja Szkolna: Maksymilian Zerek, Jósef Blazewicz.

Po obrorze nowego zarządu nauczyciel wygłosił dłuższe przemówienie, zachęcając zebranych do dalszej pracy dla dobra Ojczyzny i wychodźstwa. Zazna czył, że każdy Polak powinien czuć się dumnym, że jego Ojczyzna jest wolna i niepodległa; to też powinien więcej pracować i utrwalac imię polskie w gościennej ziemi Brazylijskiej. Mowa jego została przyjęta z uznaniem.

Nauczyciel oddał nowemu zarządowi portret prezydenta Polski p. Wojciechowskiego i małą mapę Polski, przysiężoną przez »Delegację Szkolną«. Zebrani kazali pozycykować za tak cenne dary sekretarzowi towarzystwa, co też czynię za pośrednictwem »Ludu«.

Sekretarz towarzystwa **B. W.**

KONSUL NASZ P. ZBIGNIEW MISZKE wyjechał dnia 6-go sierpnia w towarzystwie p. Aleksandra Janowskiego do Marchal-Mallet a potem do Cruz Machado na kilkodniowy pobyt i zwiedzenie tych kolonij.

Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej.

Konsulat R. P. w Kurytybie podaje do wiadomości obywateli polskich, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych w porozumieniu z niniejszym Ministerstwem zarządził pobierać za czynności konsularne następujące opłaty a mianowicie:

- 1) Za przedstawienie daty okazania dokumentu 10 złotych.
- 2) Za stwierdzenie zgodności odpisu z oryginałem, za każda stronę 6 zł.
- 3) Za wniesienie podania w sprawach prywatnych o dokonanie czynności co do której nie jest przewidziana opłata w innej pozycji taryfy konsularnej za każdy arkusz 10 zł.
Za każdy załącznik 2 zł
- 4) Za doręczenie pism lub dokumentów wydanych i przesłanych przez polskie urzędy państwowe w kraju na skutek nieostemplowaniach podań, skierowanych bezpośrednio do tych urzędów przez osoby zamieszkałe zagranicą, za każde pismo lub dokument 10 złotych.
- 5) Za przestanie i doręczenie drogą urzędową listu 10 złotych.
- 6) Za legalizację dokumentów wystawionych lub uwierzytelnionych przez władze, urzędników publicznych i osoby publicznego zaufania (notariuszów, tłumaczy sądowoie zaprzysiężonych) 20 złoty.
- 7) Za wystawienie paszportu ważnego do jednego roku względnie za przedłużenie ważności paszportu do jednego roku 60 złoty.
- 8) Za dokonanie zmian lub uzupełnienie paszportu 20 złotych.
- 9) Za wystawienie wszelkiego rodzaju świadectwa prócz wymienionych w taryfie konsularnej 10-40 złoty.

Konsul Rzeczypospolitej Polkiej: **Miszke.**

KURYTYBA, dnia 21-go lipca 1926

Telegramy z Polski.

Berlin, 29-go lipca — (Especial para o Correo da Manhã). Gazeta narodowa Niemieckich »Lokal Anzeiger« ciągle podaje różne wiadomości o przygotowaniach wojskowych wzdłuż granicy litewskiej. Twierdzi ona, że Polska w porozumieniu z innymi państwami bałtyckimi chce zaatakować Litwę.

Przedstawiciele sztabów wojskowych z Łotwy, Estonji i Finlandji będą brali udział w manewrach wojskowych polskich legionów (?), które odbędą się 7 sierpnia koło Kielc.

»Lokal Anzeiger« podaje jeszcze, że 80 tysięcy »strzelców Piłsudskiego« (peowiacy — polska organizacja wojskowa) urządziło mobilizację wzdłuż granicy litewskiej.

Rząd Warszawski skonfiskował nakłady dwóch gazet konserwatywnych, które rozpisywały się o akcji polskiej nad granicą litewską.

Warszawa, 30-go lipca. — Wszystkie pogłoski o przy-

Klinika chirurgiczna

przy ulicy 7 de Setembro N. 69, narożnik ulicy Ratońskich — Telefon N. 445.

Chorych zamiescowych przyjmuje się na stały pobyt, Nowy aparat Roestgena (Raio X). Specjalność: choroby chirurgiczne, kobiece i dróg moczowych.

Dr. Antoni Zydycier.

S. P.

ANTONI OBROŚLAK.

zmarł w poniedziałek 2-go sierpnia 1926 w Kurytybie w 25 tym roku życia.

S. p. A. Obrosiak przebywał stale w Rio Grande do Sul w municyjm Boia Vista de Erechim. Od roku już coraz więcej zapadał w chorobę płuc. Ostatnie 40 dni był na kuracji w Kurytybie. Wyśli lekarzy nie zdołali go uratować. Zmry przostawił żonę i jedno dziecko.

Na miejsce wiecznego spoczynku doprowadził zmarłego najbliżsi krewni oraz jego liczni znajomi kurytybscy.

Pogrzebna w żale familia zmarłego składała drogą podziękowanie tym wszystkim, którzy brali udział w pogrzebie oddając ostatnią przysługę s. p. Antoniemu Obrosiakowi.

Władysław Obrosiak.

Redakcja »Ludu« przesyła rodzinie zmarłego Antoniego Obrosiaka wyrazy współczucia.

Tadeusz Kościuszko — Łączność i Zgoda

zaprasza swoich członków na MIESIĘCZNIK ZEBRANIE, które odbędzie się dnia 8-go sierpnia o godzinie 2-giej po południu. To zebranie zostało upoważnione przez walne półroczne zebranie dnia 18-go lipca b. r. do zajawiania spraw zmian Regulaminu — ustawy, dlatego pros. się o liczny udział członków.

Sekretarz: **Adam Trojan**

Związek Polski w Kurytybie.

Zawiama, że zebranie miesięczne Członków odbędzie się w niedzielę dnia 8-go sierpnia o godzinie 2-giej po południu. Uprasz. się o jak najliczniejsze przybycie.

Sekretarz: **M. Lech**

PRZEDSTAWIENIE AMATORSKIE

POD TYTUŁEM:

WIEKIE WESELE

w czterech obrazach z muzyką, śpiewami i tańcami odbędzie się w sobotę dnia 14-go sierpnia w sali Związku Polskiego Łoza 12\$, Panowie 2\$500, Panie 1\$, dzieci 500 rs Początek o 8 mej godzinie. — ZABAWA. — CZYSTY DOCHÓD przeznaczony jest na nowy budujący się BUDYNEK SZKOLNY WIEL. SIÓSTR RODZINY MARJI PRZY ULICY PAULO GOMES.

Z okazji 20 letniej pracy szkolni W. S6str w Kurytybie zaprasza się wszystkich naszych Rodaków na przedstawienie jakoteż i na poświęcenie kamienia węgielnego w niedzielę dnia 15-go o 3-tiej godzinie po południu na placu budowy przy ulicy Paulo Gomes.

Skład Drzewa LUDOVICO BÜHRER

W tym składzie znajdują zawsze budownicy, stolarze i cieśle bardzo suche drzewo bełlowane i nie obrabione różnego rozmiaru i różnej jakości po cenach niskich.

RUA VISCONDE DE GUARAPUAVA 171.

(Między Rua Floriano Peixoto i Dr. Muricy)

CASA PAIVA

PAIVA, IRMÃO E COMPANHIA

WIELKI SKŁAD TOWARÓW SPOŻYWCZYCH

PRAÇA CORONEL RNEAS, N 4

(dawny plac »raça da Ordem«

DOSTARZA SIĘ TOWARY DO DOMÓW.

»A Propagandista« 1301

UWAGA!

Książki do nabożeństwa i historyczne obrazy religijne, krzyże, krzyżyki, medaliki oraz lichtarze kościelne co dopięknie nadeszły w wielkim wyborze!
Drukarnia, introligatornia i fabryka pieczętek gumowych

Cezar Schulz

UH. Barão do Serro Azul 12, 12
Kurytyba — Paraná.

Sprzedaje się szakier.

18 akrów z domem i ze zabudowaniami; ziemia urodzajna. Sprzeda się wraz z całym żywym i martwym inwentarzem w Barreirinha, Abranched.

Informacji udziela: **Germano Weigert** — Barreirinha
Abranched ad Curytyba.

1000

krzaków dwuletniego wina w trzech odmianach: Herger, Corosa, Tercy — mam do sprzedania. Mam także szereg szlachetnych drzew owocowych, które na żądanie wysyłam.

Władysław Wierzyński — Vera Guarany, Cor. Paulo Frontim, Paraná.

ZIARNO POLSKIE

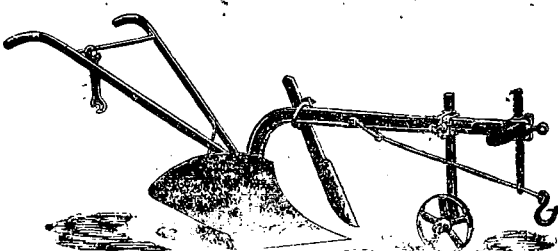
po doświadczeniach, odbytych w 6 stanach Brazylii południowej i południowo-wschodniej, krowie zostają uznane za najlepsze do tutejszych klimatów. Dlaczego? Bo pochodzą z Polski, gdzie klimat jest przejściowy, nie jednorodny, jak na zachodzie Europy. — **Kapsuła polska ma słowy jak z Zolazara.**

Skład nasion z Polski w Kurytybie, Paraná, — Tra vassa Zabarac N. 5
PAWEŁ NIKODEM — Wytyka nasion koleją lub pocztą do wszystkich miejscowości w Brazylii.

Gdy przyjedziesz do Kurytyby
PLACI SIĘ DZIENNIE ZA JEDZENIE I MIESZKANIE 66 \$ i 10%
Jedzenie dobre, smaczne i pierwszorzędne wygody.
PRZYJMUJE SIĘ PENSJONISTÓW ZA 100\$, 150\$ i 180\$.
bez pokoju za 60\$ i 120\$

Curitiba — Rua Ebano Pereira N. 8, Paraná
Szukaj zaraz Hotelu „CENTRAL“
który się znajduje w bardzo dobrym położeniu, kilka kroków od Rua 15 de Novembro i od Avenida Xavier jako też blisko sławnych teatrów i synemu Sio. licy parafiskalnej.

JUŻ WYRÓWNAŁŚ DŁUG ZA ŚWIAT PARANĄ!

Na nadchodzący czas sadzenia!

Otrzymaliśmy znowu kompletny sortyment znanych **Plugów stalowych** Systemu „Sack“ oraz innych narzędzi rolniczych, które sprzedajemy po niższych cenach.

CASA METAL
Jose Hauer Junior & Cia.

CURITYBA — RUA 15 DE NOVENBRO N. 44.

KTO CHCE MIEĆ DOBRE NIEMIECKIE PŁUGI

NIECH SIĘ UDA DO WIELKIEGO SKŁADU FIRMY:

FRANCISCO HAUER & FILHOS

dawny sklep Hauer & Irmão założony w roku 1898

Rua José Bonifacio N. 2 i 4.
(Obok Katedry)

CURITYBA — CAIXA POSTAL 35 — PARANÁ

CASA METAL

CURITYBA, Rua 15 de Novembro 44 — Caixa Postal 140

Jose Hauer Junior & Cia.

Wielki skład żelaza i stali, w sztabach i w płytach, śrub gwoździ, rur, łańcuchów i innego żelastwa do wozów, **WSZELKIEGO RODZAJU RZEMIOSŁA I MASZYN.**

Oleje, szkła, drut gładki i kolczasty, maszyny rolnicze i t. d.

Nadchodzą codziennie transporty plugów.

Do Kolonji Polskiej!

STOSUNKI HANDLOWO-BANKOWE MIĘDZY POLSKĄ A BRAZYLJĄ. — PRZESYŁKĘ PIENIĘDZY DO POLSKI USKUTECZNI SIĘ NAJLEPIEJ PRZEZ

Bank Francusko - Włoski

RUA 15 DE NOVENBRO — RÓG I DE MARÇO — CURITYBA — PARANÁ.

Przesyłki pieniędzy do Polski wykonuje tylko **Bank Francusko Włoski**, podejmuje się dostarczać kupcom informację, otwiera kredyty, zwykle za poświadczeniem lub na podstawie dokumentów na rachunek importujących towary lub eksportujących.

Bank Francusko - Włoski załatwia sprawy pończym i szybkim sposobem; załatwia kupna i sprzedaż; przechowuje i zarządza papierami wartościowymi; przyjmuje pieniądze w depozyt na bardzo dogodnych warunkach.

Filje, Agencje i korespondenci tego Banku są rozsiani po całym świecie.

•A Propagandist.

POLSKA FABRYKA MAKARONU I KAWY

São Miguel

Gontarski Stefan & Cia
Kurytyba — Ulica Iguassu N. 246 —

Telefón N. 490 — Caixa Postal 278.

Polca Redakom swoje wyroby w najlepszym gatunku.

Sprzedaj Hurtowna

Sławny list D-ra Karola Osborna da Costa, lekarza Radjologa.

KURYTYBA, 23-g. Marca 1926.

Szanowny Panie Kurownku firmy **EMPRESA VELOZ**, Rua Dr. Muricy N. 10 w Kurytybie,

Dziękuję bardzo Szanownemu Panu za staranne przewiezienie mojego aparatu do leczenia: **Raios X**, Muszę pogratulować Szanownemu Panu, że posiadaś sumiennych i ostrożnych pracowników.

Dziękując jeszcze raz pozostaję z szacunkiem **Carlos Osborn.**

Sociedade Territorial e Colonisadora

T-wo Osadnicze i Kolonizacyjne

Sprzedaje się ziemię w lotach płatną w długich ratach procentu.

TEIXEIRA, STAAT & Cia.

Biuro w São Paulo:

Rua Couto de Magalhães 24. A — Sala 3 — Esquina Rua Washington Luiz.

Towarzystwo osadnicze i kolonizacyjne **TEIXEIRA, STAAT & Cia.** z wiadomą Szan. wnych Kolonistów. że sprzedaje bardzo dobre ziemię do uprawy roli przy stacjach: **Rancharia, Presidente Bernardes (Guarania), Santo Anastasio i Presidente Wenceslau** przy linii kolejowej **Caracana** w Stanie São Paulo w lotach od 5 akrów i więcej według życzenia kupującego.

Nie zaniedbuj twojej ziemi!

Aby twoja praca na roli nie była daremną to najpierw przekonaj się, czy rola twoja jest dobrze znawożona i jakim nawozem.

Jak nie jest znawożona to udaj się najpierw do firmy:

LUIZ ROSE

RUA JOSE BONIFACIO NS — CURITYBA — PARANÁ

gdzie znajdziesz wielki wybór wszelkich nawozów najrozmaitszego gatunku na różne ziemię, a więc:

- Salitre do Chile — saletrę chilijską 15,5 proc.
- Chloreto de Potassa — chloran potasu 80 proc.
- Sulfato de Potassa — siarczan potasu 90 proc.
- Superphosphato — superfosfat 44 proc.
- Kostna mąka czysto chemiczna.
- Kostna mąka zmieszana z mąką z krwi i z obornikiem (Protoina).

Obstalunki dostarcza się do domu w każdej ilości od kila do 1,000 kil, transport darmo bo rząd go opłaca.

TOWARZYSTWO FRANCUSKIE MORSKIEJ ŻEGLUGI „Chargeurs Reunis“ i „Sud Atlantique“

Regularne odjazdy z portów Santos i Rio de Janeiro do Havre i Bordeaux. Komunikacja najszybsza i najwygodniejsza statkami luksusowymi pasażerskimi, które odbywają podróz z Santos do Francji w 15 dniach. oraz statkami specjalnie urządzone dla emigrantów którzy znajdują najwygodniejsze pomieszczenia. Statki mają do dyspozycji kabiny trzeciej klasy.

Podróż do Polski odbywa się z Santos albo z Rio de Janeiro do Havre i Havre do Gdyni statkiem „Pologus“.

NAJBLIŻSZY ODJAZD DO EUROPY:

	Z Santos	Z Rio de Janeiro
„BELLE ISLE“	12-go Sierpnia	13-go Sierpnia
„LIPARI“	24-go „	25-go „
„LUTETIA“	27-go „	28-go „
„QUESSANT“	4-go Września	5-go „
„EUBEE“	11-go „	12-go „

Sprzedaj biletów z Brazylii do Polski oraz z Polski do Brazylii t. s. (bilety do Chamada) załatwia i bliższych informacji udziela
Agent: **Ignacy Kasprowiec** — Avenida Luiz Xavier N. 93

Casa Globo

Rua Jose Bonifacio N. 13 — róg

Wielka wysprzedaż obuwia

przy ogromnym wyborze różnego gatunku po cenach niesłychanie niskich jak przy prawdziwej LIKWIDACJI.

Jedyna Okazja.

PAMIĘTAJCIE, ŻE JEST TO TYLKO W SKŁADZIE

CASA GLOBO

Rua Jose Bonifacio N. 13, róg — Curytyba

CONFETARIA PHAROL
Stanisław Gradowski
Rua 15 de Novembro N. 90 — Curytyba
Ma zawsze w składzie świeże cukorki b-dro dobrego gatunku po cenach niskich. Przyjmie obalanki na ślub, chr. i inne uroczystości rodzinne. **Zawsze świeże piwo.** — **Obsługa uprzejma**

CASA IDEAL

Rua Jose Bonifacio N. 9. — Curytyba.
OBSEUGA W POLSKIM JEZYKU.

Wielki skład obuwia, odczołb, gum, farb, szwalców, cholewek i t. d. Wytyba się tutejsi według najnowszej mody. Mamy też trzewiki siaromondkie bar. dno iano natych mitza. **Filia Rua 15 de Novembro o N. 21.**

a znaną już w całej Brazylii.
FERNANDO HACKRAT & Cia, SATTIG LTDA.
Rua 15 de Novembro 96 — Curytyba.

UWAGA! Domagajcie się zawsze naszych znaków na zakupionych workach z nawozami.